

ANGLOAMERICKÉ DRAMA NA PLZEŇSKÝCH SCÉNÁCH

MIŠTEROVÁ, Ivona (2013): Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.

Recenzovaná monografie se zabývá přehledem dramát angloamerického původu, která byla uvedena na divadelních scénách v Plzni. Autorka se danému tématu věnuje dlouhodobě a v této práci je zřejmá její dobrá znalost historie plzeňského divadla.

Kapitoly jsou řazené chronologicky. Je jich celkem třináct a závěrečné shrnutí. První kapitola přináší informace o německém divadle a úplných začátcích českého divadla v Plzni kolem poloviny 19. století. Následující kapitoly pokračují v historickém přehledu rozvoje českého divadla v Plzni. Jako klíčové osobnosti jsou zde představeni divadelní ředitelé, kteří měli největší vliv na výběr repertoáru i herců a kvalitu představení. Po roce 1945 se tato funkce přesunula na umělecké šéfy činohry.

Prvním významným ředitelem nového českého divadla, dnešního divadla J. K. Tyla, byl na začátku 20. století Vendelín Budil. Následuje detailní popis vývoje plzeňské scény. Každé období je i stručně charakterizováno probíhajícími společenskými a politickými změnami a jejich vlivem na postavení a funkci divadla. Přehled je doveden až do současnosti, poslední informace jsou o představeních z roku 2011.

Poslední kapitola představuje Mezinárodní festival Divadlo, který se v Plzni koná od roku 1992 a který se již stal pravidelnou součástí plzeňské kultury a zúčastňují se ho domácí a zahraniční činoherní soubory. Přicházejí často s novými a netradičními tématy a netradičním a překvapivým zpracováním.

Poznámkový aparát je velmi rozsáhlý, autorka pracuje s velkým množstvím zdrojů, jež se týkají jak přímo divadla v Plzni a zde uváděných představení, ale i s literaturou, která se zabývá obecně tetralogií, historií, literárněvědnými pracemi, anglic-

kými a americkými dramatiky a jejich díly. Práci doplňují i vhodně zvolené fotografie. Závěrečné, poměrně rozsáhlé resumé je v angličtině. K lepší a rychlejší orientaci v práci napomáhá jmenný rejstřík.

Autorka podrobně informuje o všech představeních angloamerického původu, která byla na plzeňské scéně uvedena. Informuje o osobě režiséra, jeho přístupu ke hře, hercích a jejich výkonech, výpravě, ohlasu u diváků. Jako u veškeré překladové literatury i zde měl často vliv na úspěch hry zvolený překlad. Autorka uvádí dobové kritiky a cituje z nich, i když zejména u starších představení neposkytují recenze vždy dostatečnou informaci.

Všechny tyto údaje jsou velmi detailní. Každá hra je pečlivě popsána. Méně známí autoři, přinejmenším v českém prostředí, jsou nejdříve představeni. Informuje se o uvádění jejich děl v minulosti jak v Plzni, tak v českých zemích. Podrobně se analyzuje výkon herců a jejich přístup k postavě. Rozhodující pro úspěch či neúspěch představení bývá ovšem režisérovo pojetí. Právě tomuto bodu věnuje autorka značnou pozornost. Uvádí, jak rozdílné přístupy reagovaly na změny ve společnosti, na jaké motivy a dějové linie se kladl největší důraz a jak se přizpůsobovaly tomu, co diváci očekávali.

Autorka se zabývá všemi činoherními představeními s angloamerickými autory. Největší obliby často dosahují komedie či hry s detektivními motivy. Ty jsou pro diváky velmi přitažlivé a zvyšují popularitu divadla.

Hlavní pozornost se však věnuje Shakespeareovi. Shakespeareovy hry byly pravidelně uváděny v Plzni už od počátků českého divadla. Tato skutečnost poskytuje zajímavou možnost porovnat představení stejné hry v různých historických obdobích a ukázat,

jak se přístup režisérů a herců a reakce publika měnily a vyvíjely.

Jak uvádí titul monografie, hlavním tématem je angloamerické drama. Historie plzeňského divadla je však natolik pečlivě zpracovaná, že čtenář získá i základní informace o divadelním životě v Plzni od 19. století, o celé historii českého divadla a o českých a zahraničních autorech, jejichž díla byla vždy v příslušném období nejpopulárnější.

Autorka ve své práci opravdu dokazuje výbornou znalost dané problematiky. Využívá velké množství sekundární literatury. Všechny tyto informace jsou však velmi dobře zpracované. Práce je přehledná a srozumitelná. Autorka výstižně popisuje každé historické období, vysvětluje, jak se vývoj ve společnosti projevoval v divadelní

práci a dokládá měnící se požadavky rozborem uváděných děl. Citáty a odkazy dodávají na autentičnosti. Jazykové a stylistické zpracování je velmi kvalitní. Autorka prokázala schopnost zpracovat značné množství materiálů, zanalyzovat je, roztrždit a uspořádat do přehledné a čtivé formy. Vzniklo kvalitní dílo, které poutavě a faktograficky přesně zachycuje více než sto let historie divadla v Plzni.

MIŠTEROVÁ, Ivona (2013): *Angloamerické drama na plzeňských scénách*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 342 stran.

Eva Raisová
Katedra anglického jazyka
a literatury FF ZČU v Plzni

NEKLIDNÝ ŽIVOT OBYČEJNÉ ŽENY: JOHANA PEŘKOVÁ (1703–1745)

ČECHURA, Jaroslav (2015): Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

Recenzovaná kniha je výsledkem autorova několikaletého bádání o obyčejné ženě Johaně Peřkové. Je v ní obsaženo časové rozpětí od počátku 17. století do poloviny století 18., kdy Jaroslav Čechura mapuje život nejen hlavní aktérky, nýbrž i jejich předků. Kniha se skládá z více než tří desítek částí, které na sebe zpravidla plynule navazují.

V krátkém úvodu J. Čechura přibližuje, jak je jeho zvykem, čtenářům některé okamžiky ze svých bádání (s. 5–6). Následuje stručné pojednání, kde J. Čechura představuje svůj náhled na mikrohistorii a celkově přístup k danému tématu, rovněž jsou zde představeny možnosti studia užitých pramenů (s. 7–15). Dále je zařazen exkurz do historie Třeboňska, kde jsou zachyceny jednotlivé aspekty životů schwarzenberských poddaných.

Vedle statistického rozčlenění panství (počty vsí a měst, poddaných) je Třeboňsko uvedeno i v kontextu svých hranic, cest či válečných útrap. Následně je věnován prostor dvěma vesnicím (Hrdlořezy a Suchdol nad Lužnicí), kterých se kniha nejvíce dotýká. Jako poslední část před životními osudy členů Johaniny rodiny je vloženo zamýšlení J. Čechury nad zpracovávaným tématem (s. 22–25).

Hlavní část knihy je možno rozdělit na dva úseky, totiž životy a osudy příbuzných Johany Peřkové (s. 25–94) a následně životní cesta hlavní aktérky (s. 94–190). V první části se J. Čechura věnuje především rodičům Peřkové, přičemž úvod vyprávění lze zařadit již do počátku 17. století, odkud jsou sledovány přesuny Johaniných předků po Třeboňském panství. Prostor je rovněž věnován proměnám příjmení, která tato stěhování s sebou nesla (s. 29n), Johaniným